

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ Ірина КОВТУН
(підпис)

23 жовтня 2020 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за заочною формою навчання**

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	3
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	3
1.2.	Лекції <i>(теми і плани)</i>		3
1.3.	Семінарські заняття <i>(теми і плани занять; питання, завдання або кейси для поточного контролю; методичні рекомендації для підготовки до занять)</i>	–	4
1.4.	Самостійна робота студентів <i>(теми, завдання, методичні рекомендації до їх виконання тощо)</i>	–	10
1.5.	Індивідуальні завдання <i>(форми, тематика завдань; методичні рекомендації до їх виконання)</i>	–	11
1.6.	Підсумковий контроль <i>(форми, питання, завдання, зразок екзаменаційного білета)</i>	–	13
2.	Схема нарахування балів <i>(загальна схема; розрахунки нарахування балів за відповідні види навчальної діяльності)</i>	–	19
3.	Рекомендовані джерела <i>(в розрізі тем дисципліни)</i>	–	21
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	25

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Наука як сфера людської діяльності	-	-	-	-	-	-	11	-	1	-	-	10
2.	Організація наукової діяльності та особливості творчої праці	-	-	-	-	-	-	13	2	1	-	-	10
3.	Організація наукового дослідження	-	-	-	-	-	-	13	2	1	-	-	10
4.	Інформаційна база наукових досліджень	-	-	-	-	-	-	14	2	1	-	-	11
5.	Методологія та методи наукового дослідження	-	-	-	-	-	-	14	2	1	-	-	11
6.	Академічна доброчесність	-	-	-	-	-	-	14	2	1	-	-	11
7.	Оформлення результатів наукового дослідження	-	-	-	-	-	-	14	2	1	-	-	11
8.	Публічний захист результатів наукового дослідження	-	-	-	-	-	-	12	-	1	-	-	11
	Всього годин:	-	-	-	-	-	-	105	12	8	-	-	85

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Наука як сфера людської діяльності	-
2.	Організація наукової діяльності та особливості творчої праці	2
2.1.	Організація наукової діяльності в Україні. Суб'єкти наукової діяльності. Законодавство про наукову діяльність. Права та обов'язки наукового працівника.	
2.2.	Підготовка наукових кадрів.	
2.3.	Раціональний трудовий режим дослідника. Організація робочого місця науковця.	
2.4.	Науковця.	
3.	Організація наукового дослідження	2
3.1.	Суть та основні етапи організації наукових досліджень.	
3.2.	Організація і форми науково-дослідної роботи студентів.	
3.3.	Основи методики планування наукового дослідження.	
3.4.	Схема змістовного обґрунтування теми дослідження.	

4.	Інформаційна база наукових досліджень	2
4.1.	Роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів.	
4.2.	Методи пошуку і збору наукової інформації.	
4.3.	Організація роботи з науковою літературою.	
4.4.	Особливості роботи в наукометричних базах Web of science та Scopus.	
5.	Методологія та методи наукового дослідження	2
5.1.	Методологія і методи наукового пізнання. Класифікація методів наукового пізнання.	
5.2.	Емпіричні методи дослідження.	
5.3.	Методи, які використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівні дослідження.	
5.4.	Методи теоретичного дослідження.	
5.5.	Конкретно-наукові методи дослідження.	
6.	Академічна доброчесність	2
6.1.	Академічна культура, академічна доброчесність й етика у вищій освіті. Прояви академічної нечесності.	
6.2.	Поняття плагіату. Види плагіату.	
6.3.	Кодекси честі. Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.	
6.4.		
7.	Оформлення результатів наукового дослідження	2
7.1.	Документальна фіксація результатів дослідження. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.	
7.2.	Загальні правила оформлення результатів наукового дослідження.	
7.3.	Форми завершення наукових досліджень у вищих навчальних закладах освіти. Види навчально-наукових та кваліфікаційних робіт студентів.	
7.4.	Особливості побудови та оформлення окремих навчально-наукових та кваліфікаційних робіт.	
8.	Публічний захист результатів наукового дослідження	-
	Усього	12

1.3. Семінарські заняття

1.3.1. Теми та питання семінарських занять і методичні рекомендації до їх опрацювання

Семінарське заняття 1

Тема 1. Наука як сфера людської діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Етапи становлення і розвитку науки. Наукознавство.
- 1.2. Сутність наукового пізнання, поняття, цілі та функції науки.
- 1.3. Предмет і сутність науки та її головна функція.
- 1.4. Класифікація наук. Підходи до класифікації наук: методологічний, гносеологічний, логічний.
- 1.5. Поглиблення інтеграції суспільних, природних і технічних наук. Дисциплінарні та міждисциплінарні дослідження.
- 1.6. Наукові школи. Накопичення, розвиток та передача знань.
- 1.7. Види наукових комунікацій та їх оцінка (якісна, кількісна).

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: наука, наукознавство, класифікація науки, диверсифікація наук, інтеграція наук,

організація науки, інкубатор, технопарк, технополіс, структура науки, наукові факти, поняття, термін, категорія, принцип, постулат, аксіома, наукові закони, наукова теорія, вчення, науково-технічний потенціал, наукові комунікації.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Етапи становлення і розвитку науки. Наукознавство. Зміна функцій, завдань та структури науки у процесі розвитку цивілізації. Абсолютне та відносне знання. Процес мислення та закономірність трансформації процесів пізнання зовнішнього світу у специфічну галузь людської діяльності.

Сутність наукового пізнання, поняття, цілі та функції науки. Предмет і сутність науки та її головна функція. Наука як динамічна система знань. Розвиток продуктивних сил і зростання обсягу наукових досліджень. Сучасна система наукових знань. Поглиблення інтеграції суспільних, природних і технічних наук. Дисциплінарні та міждисциплінарні дослідження. Головна функція науки.

Класифікація наук. Три групи галузей знання – природничі та технічні, суспільні науки та наука про мислення, взаємозв'язок між ними. Підходи до класифікації наук: методологічний, гносеологічний, логічний. Мета і завдання фундаментальних та прикладних наук.

Наукові школи. Накопичення, розвиток та передача знань. Учитель та учні – розвиток по спіралі. Поняття, суть, структурна побудова процесу наукових комунікацій. Значення наукової комунікації в сучасному світі. Види наукових комунікацій та їх оцінка (якісна, кількісна).

Тема 2. Організація наукової діяльності та особливості творчої праці

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Наукова діяльність і її типи. Організація наукової діяльності в Україні. Суб'єкти наукової діяльності.
- 2.2. Підготовка наукових кадрів.
- 2.3. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.
- 2.4. Основні психологічні риси діяльності вчених. Особливості розумової праці.
- 2.5. Раціональний трудовий режим дослідника. Організація робочого місця науковця.

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: організація науки, науково-дослідна робота, наукові кадри, науковий ступінь, наукове звання, інтелект наукового працівника, самоорганізація наукової праці, ергономіка, робоче місце, режим робочого часу, наукова творчість, творчі здібності, розумова праця, ініціатива, мотиви, уявлення, фантазія, інтуїція.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Наукова діяльність і її типи. Наукова установа. Організація наукової діяльності в Україні. Суб'єкти наукової діяльності. Законодавство про наукову діяльність. Права і обов'язки наукового працівника. Підготовка наукових кадрів. Фінансування науки. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.

Виховання творчих здібностей. Головна форма виховання творчих здібностей. Наукове покликання. Зовнішні і внутрішні мотиви, що зумовлюють тягу людини до наукової діяльності.

Основні психологічні риси діяльності вчених. Працелюбність - запорука наукового успіху. Скептицизм як класична форма подолання на шляху до нових ідей. Значення особистої ініціативи в становленні особистості вченого. Критичне осмислення досягнень науки. Уявлення, фантазія та інтуїція у науковій творчості.

Особливості розумової праці. Раціональний трудовий режим дослідника. Організація робочого місця науковця.

Семінарське заняття 2

Тема 3. Організація наукового дослідження

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Суть та основні етапи організації досліджень. Етапи наукових досліджень.
- 3.2. Методика постановки і проведення науково-дослідної роботи студентів у навчальному процесі.
- 3.3. Етапи вибору проблеми (теми) та його основні вихідні документи. Вимоги, що ставляться до теми дослідження.
- 3.4. Визначення мети і задач наукового дослідження.
- 3.5. Основи методики планування наукового дослідження. Робочий план. План-проспект. Орієнтовна структура плану роботи. Календарний план-графік та його форма.
- 3.6. Схема змістовного обґрунтування теми наукового дослідження.

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: наукове дослідження, проблема, тема, організація дослідження, конкретизація проблеми, робочий план, план-проспект, структура плану, календарний план-графік, науково-дослідна робота студентів, мета науково-дослідної роботи студентів, завдання науково-дослідної роботи студентів, студентський науковий гурток, наукова проблемна група, наукові студентські конференції.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Суть та основні етапи організації досліджень. Явища і процеси економічного розвитку, їх пізнання. Етапи наукових досліджень. Реальний робочий план.

Вибір проблеми та вимоги до теми дослідження. Дослідницька робота як особливий вид діяльності. Методика постановки і проведення науково-дослідної роботи студентів у навчальному процесі. Етапи вибору проблеми (теми) та його основні вихідні документи. Вимоги, що ставляться до теми дослідження. Визначення мети і задач наукового дослідження. Формулювання проблеми.

Розробка структури проблеми, - конкретизація проблеми дослідження. Суть та послідовність конкретизації. Вивчення історичного аспекту проблеми. Виявлення кола вихідних питань дослідження.

Основи методики планування наукового дослідження. Робочий план. План-проспект. Орієнтовна структура плану роботи. Календарний план-графік та його форма. Схема змістовного обґрунтування теми наукового дослідження.

Тема 4. Інформаційна база наукових досліджень

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Критерії визначення якості інформації в науковому дослідженні.
- 4.2. Класифікація джерел наукових досліджень.
- 4.3. Структура та призначення наукових документів.
- 5.1. Принципи збору інформаційного матеріалу. Робота з літературними джерелами, даними офіційної державної статистики, звітними даними підприємств. Реферативні збірники та бібліографічні покажчики.
- 5.2. Правила складання бібліографії.
- 5.3. Особливості роботи в наукометричних базах Web of science та Scopus.

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу

теми, є: інформація, інформаційна діяльність, критерії якості інформації, джерела наукової інформації, вихідні та вторинні джерела наукової інформації, сигнальна, релевантна, бібліографічна і нова (основна) інформація, реферативні збірники, бібліографічні покажчики, бібліографія.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Роль інформації у наукових дослідженнях і класифікація наукових документів. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Критерії визначення якості інформації в науковому дослідженні. Класифікація джерел наукових досліджень. Вихідні джерела наукової інформації. Вторинні (похідні) наукові документи.

Структура та призначення наукових документів. Сигнальна, релевантна, бібліографічна і нова (основна) інформація та їх змістовна характеристика.

Принципи збору інформаційного матеріалу. Робота з літературними джерелами, даними офіційної державної статистики, звітними даними підприємств. Реферативні збірники та бібліографічні покажчики. Правила складання бібліографії.

Семінарське заняття 3

Тема 5. Методологія та методи наукового дослідження

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Методологія і методи наукового пізнання. Сутність та співвідношення понять "методологія", "методика", "робоча методика", "метод".
- 6.2. Принципи наукової методології: універсального взаємозв'язку, діалектичного протиріччя, єдності якісного і кількісного, діалектичного заперечення та відбиття.
- 6.3. Загальнонаукова методологія. Основні групи загальних методів.
- 7.1. Конкретнонаукова методологія:
 - 7.1.1. Метод порівняння.
 - 7.1.2. Групування у наукових дослідженнях.
 - 7.1.3. Методи прогнозування. Види прогнозів.
 - 7.1.4. Методи моделювання. Види моделей.
 - 7.1.5. Програмно-цільовий метод. Принципи програмно-цільового підходу.
 - 7.1.6. Суть і мета застосування евристичних методів.
 - 7.1.7. Методи "мозкової атаки", "мозкового штурму", "Дельфі" та ін.
 - 7.1.8. Фотографія робочого часу.
 - 7.1.9. Методи рейтингової оцінки.
 - 7.1.10. Метод балансового пов'язування у соціально-економічних дослідженнях.
 - 7.1.11. Методи анкетування та опитування.
 - 7.1.12. Метод побудови сіткового графіку, визначення критичного шляху.
 - 7.1.13. Метод побудови "дерева цілей".
 - 7.1.14. Методи розрахунку відносних та середніх величин.
 - 7.1.15. Методи детермінованого (функціонального) та стохастичного (кореляційного) факторного аналізу.
- 7.2. Особливості вибору методів наукових досліджень.
- 7.3. Приклади застосування методів наукових досліджень в економіці.

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключові терміни і поняття: наука; пізнання; логіка; форми мислення; емпіричні методи досліджень; логічні закони та правила; закон тотожності; закон протиріччя; закон виключеного третього; закон достатньої підстави; умовиводи: індуктивні, дедуктивні, зроблені за аналогією; аргументація, аргумент, доказ, методика, робоча методика, спостереження, групування, таблиці, графіки, картограми, картодіаграми, логічні схеми, економічний аналіз, факторний аналіз: детермінований та стохастичний, прогноз, прогнозування, модель, моделювання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Методологія і методи наукового пізнання. Сутність та співвідношення понять "методологія", "методика", "робоча методика", "метод". Принципи наукової методології: універсального взаємозв'язку, діалектичного протиріччя, єдності якісного і кількісного, діалектичного заперечення та відбиття.

Загальнонаукова методологія. Основні групи загальних методів. Емпіричні методи дослідження. Методи, які використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівні дослідження. Методи теоретичного дослідження. Логічні закони та правила. Умовиводи.

Конкретнонаукова методологія. Методи інформаційно-логічного аналізу. Метод порівняння. Методи розрахунку відносних та середніх величин. Методи спостереження та збору даних. Методи вибіркового спостереження та відбору інформації. Методи групування. Таблично-графічні методи. Графічний метод. Комплекс методів аналізу, моделювання, прогнозування та оцінки.

Правила вибору методів наукових досліджень. Залежність методів від характеру, масштабності завдань, тривалості виконання досліджень, головної мети та підпорядкованих їй завдань. Компліментарність методів, прийомів та вихідної інформації. Гнучкість вибору методів та можливість їх зміни або уточнення. Поняття оптимізації завдань при виборі методів.

Тема 6. Академічна доброчесність

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Академічна культура, академічна доброчесність й етика у вищій освіті.
- 3.2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету.
- 3.3. Прояви академічної нечесності.
- 3.4. Поняття плагіату. Види плагіату.
- 3.5. Посилення академічної доброчесності у вищій освіті України.
- 3.6. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом.
- 3.7. Системи перевірки текстів на плагіат Unicheck, Anti-Plagiarism, Advego Plagiat, StrikePlagiarism.com, Plagiarism.org тощо.
- 3.8. Кодекси честі. Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: академічна чесність, академічна доброчесність, академічна культура, академічна порядність, академічна цілісність, академічна нечесність, плагіат, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, кодекс честі, кодекс академічної доброчесності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Академічна порядність; академічна цілісність через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності.

Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Посилення академічної доброчесності у вищій освіті України. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. Системи перевірки текстів на плагіат Unicheck, Anti-Plagiarism, Advego Plagiat, StrikePlagiarism.com, Plagiarism.org тощо.

Основи академічного письма. Плагіат у вищій освіті. Про соціальну модель плагіату.

Академічна нечесність. Основні прояви академічної нечесності: плагіат, заборонена допомога; використання підручників, посібників, довідкової літератури під час будь-якої з форм контролю, якщо це не передбачено її умовами; списування та передавання своєї роботи

для списування іншим; передача та одержання відповідей перед іспитом; використання підставної особи для відповіді, іспиту тощо; подання результатів групової роботи, якщо роботу замість групи виконала одна особа; подача як своєї роботи, написаної іншою особою; написання роботи на замовлення; підробка результатів дослідження; хабарництво. Методи запобігання академічної нечесності.

Семінарське заняття 4

Тема 7. Оформлення результатів наукового дослідження

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Композиція роботи. Логічна ув'язка окремих елементів тексту.
- 9.2. Прийоми викладення матеріалу.
- 9.3. Загальні правила оформлення результатів наукового дослідження. Державні стандарти щодо оформлення результатів наукових досліджень.
- 10.1. Різні підходи до складання списку використаних джерел. Оформлення цитат та посилання на першоджерела.
- 10.2. Застосування таблиць, графіків, діаграм, формул для системного викладення узагальнених фактичних матеріалів.

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключові терміни і поняття: композиція, рубрикація, мова, стиль, аргументація, цитати, запозичення, плагіат, таблиці, графіки, картограми, картодіаграми, логічні схеми, звіт про науково-дослідну роботу, структура звіту, курсова робота, дипломна робота, зміст, ілюстрація, додатки, бібліографічний опис.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Композиція роботи. Структурні елементи різного масштабу. Логічна ув'язка окремих елементів тексту. Висновки (загальні та проміжні). Список використаних першоджерел, його повнота та коректність. Рубрикація.

Прийоми викладення матеріалу. Літературна мова, чіткість та лаконічність формулювань. Обсяги викладення матеріалу – основного та допоміжного. Співвідношення між структурними елементами тексту. Послідовне (потезове) викладення отриманих результатів. Однозначність застосовуваної термінології. Пояснення у тексті спірних або нових авторських підходів. Аргументація важливих моментів.

Загальні правила оформлення результатів наукового дослідження. Оформлення цитат та посилання на першоджерела. Прямі цитати та запозичення. Поняття та недопустимість плагіату. Посилання на наукові теорії та їх коментарі. Пояснення щодо запозичених графічних і табличних матеріалів. Авторське викладення теорій та опублікованих наукових матеріалів. Посилання наприкінці тексту, сторінки та відсилки до списку літературних джерел. Різні підходи до складання списку використаних джерел. Державні стандарти щодо оформлення результатів наукових досліджень.

Значення таблично-графічного методу в економічних дослідженнях. Застосування таблиць, графіків, діаграм, картограм, картодіаграм тощо для системного викладення узагальнених фактичних матеріалів. Економічність цього методу та його наочність. Написання на нумерація формул. Опрацювання та графічно-табличне представлення моделей, аналітичних та прогнозних розрахунків.

Тема 8. Публічний захист результатів наукового дослідження

Питання для усного опитування та дискусії

- 11.1. Підготовка доповіді. Правила аргументації. Обсяг та структура доповіді. Послідовність викладення матеріалу.

- 11.2. Ілюстративні матеріали для підтвердження ключових тез виступу, їх демонстрація у процесі захисту.
- 12.1. Проведення наукової дискусії. Коректність взаємодії з опонентами та правила роботи з аудиторією.
- 12.2. Ефективність консультування на усіх етапах наукового дослідження. Опонент і пропонент.

Аудиторна письмова робота

Виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключові терміни і поняття: рецензія, відзив, захист, доповідь, ілюстративний матеріал, аргумент, доказ, теза, дискусія, проопонент, опонент.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Рецензування наукової роботи. Наукове керівництво підготовкою досліджень різного рівня. Співвідношення між ініціативою дослідника та визначеними попередньо завданнями. Поточне та остаточне рецензування. Зовнішня та внутрішня рецензія. Відзив і характеристика. Оцінка коректності зауважень та сприйняття критики.

Підготовка доповіді. Правила аргументації. Вимоги до тези. Вимоги до аргументу. Спростування доказів. Обсяг та структура доповіді. Послідовність викладення матеріалу, його пояснення, акцентування на ключових моментах. Ілюстративні матеріали для підтвердження ключових тез виступу. Завершеність та лаконічність тексту виступу. Його ув'язка з наочними матеріалами та їх демонстрація у процесі захисту.

Проведення наукової дискусії. Коректність взаємодії з опонентами та правила роботи з аудиторією. Ефективність консультування на усіх етапах наукового дослідження.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни і виконується у вигляді контрольної роботи в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни. Контрольна робота виконується студентами самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника у міжсесійний період. Виконання самостійної роботи дозволяє студентам розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання.

Самостійна робота із навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» складається з двох окремих завдань: письмових робіт по 8 темах та одного індивідуального завдання, обраного за темою наукової роботи. Письмова робота та індивідуальне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом. Письмові завдання самостійної роботи також виконуються за тематикою інди

Форма контролю – перевірка письмових робіт.

1.4.1. Методичні рекомендації до виконання самостійної (контрольної) роботи

Контрольна робота дозволяє студентам заочної форми навчання засвоїти теми з навчальної дисципліни і передбачає виконання п'яти завдань. Кожне завдання самостійної (контрольної) роботи є творчим, тому варіантів контрольної роботи не виділено. Тематику окремих завдань студенти обирають на власний розсуд в межах спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (завдання 1, завдання 2, завдання 4), інші в межах теми індивідуального завдання (завдання 3). Самостійна робота подається в надрукованому вигляді на аркушах формату А 4. Стандартними вимогами для комп'ютерного виконання тексту роботи є шрифт Times New Roman розміром кегля 14 при міжрядковому інтервалі 1,5.

1.4.2. Завдання для виконання самостійної (контрольної) роботи

Завдання 1. Підготуйте інформацію про одного із видатних науковців за спеціальністю, за якою навчаєтеся. Кожен студент обирає на власний розсуд відомого вченого.

Завдання 2. Охарактеризуйте провідну наукову чи науково-дослідну установу України за спеціальністю, за якою навчаєтеся. Характеристику слід зробити за такими аспектами: засновник, сфера та напрями діяльності установи, її структура, основні результати, видатні вчені тощо. Наприклад, провідними установами у сфері економіки є: Науково-дослідний економічний інститут; Інститут регіональних досліджень тощо. Кожен студент обирає на власний розсуд наукову установу.

Завдання 3. Підготувати список літератури по темі індивідуального завдання згідно із чинними правилами складання бібліографії, який повинен містити 5 нормативно-правових актів, 5 підручників чи навчальних посібників, 5 фахових статей наукової періодики, 5 електронних джерел, 5 тез доповідей на конференціях чи інших наукових заходах, 5 статей опублікованих у наукометричних базах Web of science та Scopus.

Завдання 4. Наведіть приклад застосування в спеціальності, за якою навчаєтеся одного з методів здійснення наукового дослідження. обов'язковим є наявність посилань на статті у наукових виданнях де застосовано такий метод. Кожен студент обирає на власний розсуд метод наукового дослідження.

Завдання 5. Підготуйте есе на тему «Академічна доброчесність в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова» (обсяг 1 сторінка). В якому дайте відповіді на питання: 1. Які традиції академічного спілкування існують у Вашому університеті? 2. Чи всі традиції відповідають вимогам академічної доброчесності? 3. Чи хотіли б Ви щось змінити?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) за тематикою навчальної дисципліни виконується у вигляді наукової роботи у межах годин, відведених для самостійної роботи.

1.5.1. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання

Тема наукової роботи обирається студентом добровільно з наведеного нижче переліку та закріплюється за ним науково-педагогічним працівником на початку семестру. Наукова робота – це самостійно виконане наукове дослідження певної проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результат власного пошуку та обґрунтовані висновки. Підготовка ІНДЗ у такій формі передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою наукової роботи;
- складання плану наукової роботи (*вступ, перший розділ* – розкриття теоретичних аспектів проблеми, *другий розділ* – аналіз фактичних та статистичних даних, *третій розділ* - розробка напрямів удосконалення питань досліджуваної тематики, *висновки, список використаної літератури та інформаційних джерел*);
- виклад основних ідей та пропозицій авторів;
- презентація та захист ІНДЗ відбувається під час проведення 4 семінарського заняття з навчальної дисципліни (виступ до 3 хвилин).

Наукова робота у такій формі повинна мати таку структуру:

1. Вступ (розкрити актуальність теми, об'єкт, предмет, мету, завдання наукового дослідження, вказати методи дослідження та інформаційну базу (до 1 сторінки)).
2. Перший розділ (зробити порівняльний аналіз думок вчених щодо теоретичних аспектів проблеми та/або основних визначень. обов'язково із реальними посиланнями на реальні джерела (3-4 сторінки)).
3. Другий розділ – аналіз фактичних та статистичних даних за останні 5 років. обов'язково із реальними посиланнями на реальні джерела. Дані обов'язково подати у таблицях чи діаграмах (від 5 сторінок)).
4. Третій розділ – формулювання виявлених проблем за проведеним аналізом в 2 розділі та розробка напрямів удосконалення цих проблем (1-2 сторінки)).

5. Висновки (формується як узагальнення по кожному розділу роботи до 1 сторінки)).
6. Список використаних джерел. Не обмежена кількість – основне, щоб це були ті джерела, які Ви дійсно використали.

Форма контролю – перевірка правильності виконання ІНДЗ із врахуванням самостійності, творчості і вмінням захистити результати дослідження. Результати наукової роботи можуть публікуватись у вітчизняному чи закордонному науковому виданні у формі статті, доповідатись на міжнародній, закордонній, всеукраїнській чи університетській конференціях з публікацією або без публікації тез, за що студенти одержують додаткові бали.

1.5.2. Темі наукових робіт

1. Інструментарій виявлення плагіату в наукових роботах.
2. Академічна доброчесність як елемент системи забезпечення якості освіти.
3. Академічна доброчесність в контексті європейських практик.
4. Компоненти академічної доброчесності.
5. Плагіат, як чинник зниження якості освіти.
6. Проблеми інтелектуальної власності: плагіат у науці.
7. Плагіат: його різновиди та заходи протидії.
8. Поняття й особливості академічного плагіату.
9. Практики протидії плагіату в українських ВНЗ як складова академічної доброчесності
10. Академічна доброчесність у контексті синергії наукових підходів.
11. Академічна доброчесність як основа сталого розвитку закладів вищої освіти.
12. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
13. Аналіз наукометричних методів дослідження інформаційно-документних потоків.
14. Роль відділу науково-технічної інформації сучасного науково-дослідного інституту у формуванні якісних результатів досліджень.
15. Використання електронних інформаційних систем відкритого доступу для планування наукових досліджень.
16. Інформаційно-бібліотечне забезпечення наукових досліджень.
17. Інформаційні аспекти наукового дослідження.
18. Наукометричні бази даних та їх роль на шляху інтеграції вітчизняної науки в європейський та світовий дослідницький простір.
19. Використання міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу в наукових дослідженнях.
20. Застосування міжнародних наукометричних баз студентами вищих навчальних закладів у науково-дослідницькій діяльності.
21. Використання наукометричних баз та їх інструментарію у наукових дослідженнях.
22. Бібліографічна база даних як джерело наукометричних досліджень.
23. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського як науково-дослідна установа: основні напрями діяльності.
24. Електронні періодичні видання наукових установ України у системі наукових комунікацій.
25. Ефективність організації наукових досліджень на замовлення державних установ.
26. Вітчизняна система оцінювання результативності дослідницької діяльності наукових установ.
27. Принципи діяльності науково-дослідних установ в Україні.
28. Національна академія наук України: історія становлення, успіху, проблем і перспектив.
29. Академічна наука: традиції і відповіді на нові виклики.
30. Раціональна організація розумової праці дослідника.
31. Академічна культура в університеті: на прикладі американських вишів.
32. Культура оформлення наукового тексту.
33. Науково-дослідна робота студентів як чинник удосконалення професійної підготовки.
34. Дослідницька діяльність як фактор професійного розвитку.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену. За умови необхідності дистанційного його складання, екзаменаційний білет буде призначатись кожному студенту в Google класі за посиланням на Google форму відповідного білету.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Сутність наукового пізнання.
2. Етапи становлення і розвитку науки.
3. Предмет, сутність та функції науки.
4. Класифікація наук.
5. Структурні елементи науки, їх характеристика.
6. Організаційна структура науки в Україні.
7. Наука як динамічна система знань. Історичні передумови виникнення науки.
8. Організація науково-дослідної діяльності в Україні та підготовка наукових кадрів.
9. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.
10. Особливості розумової праці та наукової творчості. Основні психологічні риси вченого.
11. Організація робочого місця та робочого дня науковця.
12. Наукові школи. Значення наукової комунікації у сучасному світі.
13. Форми виховання творчих здібностей. Наукове покликання.
14. Значення спілкування в науці та його правила.
15. Академічна культура, академічна доброчесність й етика у вищій освіті.
16. Прояви академічної нечесності.
17. Поняття плагіату. Види плагіату.
18. Кодекси честі. Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.
19. Суть та основні етапи організації досліджень.
20. Дослідницька робота як особливий вид діяльності.
21. Організація і форми науково-дослідної роботи студентів.
22. Вибір та формулювання проблеми, вимоги до теми дослідження. Визначення мети і задач наукового дослідження.
23. Розробка структури проблеми. Суть та послідовність конкретизації.
24. Схема змістовного обґрунтування теми наукового дослідження.
25. Основи методики планування наукового дослідження. Види планів наукової роботи.
26. Методологічні основи системного дослідження.
27. Роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів.
28. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Критерії визначення якості інформації в науковому дослідженні.
29. Структура та призначення наукових документів. Сигнальна, релевантна, бібліографічна і нова (основна) інформація та їх змістова характеристика.
30. Економічна інформація. Її класифікація і використання в дослідженнях.
31. Методи пошуку і збору наукової інформації.
32. Принципи збору інформаційного матеріалу. Правила складання бібліографії.
33. Аналіз та інтерпретація інформації.
34. Особливості роботи з літературними джерелами, даними офіційної державної статистики, звітними даними підприємств.
35. Поняття наукового методу та його основні риси. Система методів дослідження.
36. Принципи наукової методології: універсального взаємозв'язку, діалектичного протиріччя, єдності якісного і кількісного, діалектичного заперечення та відбиття.
37. Метод порівняння.
38. Групування у наукових дослідженнях.
39. Методи прогнозування. Види прогнозів.
40. Методи моделювання. Види моделей.
41. Програмно-цільовий метод. Принципи програмно-цільового підходу.
42. Суть і мета застосування евристичних методів.

43. Методи “мозкової атаки”, “мозкового штурму”, “Дельфі” та ін.
44. Фотографія робочого часу.
45. Методи рейтингової оцінки.
46. Метод балансового пов'язування у соціально-економічних дослідженнях.
47. Методи анкетування та опитування.
48. Метод побудови сіткового графіку, визначення критичного шляху.
49. Метод побудови “дерева цілей”.
50. Методи розрахунку відносних та середніх величин.
51. Методи детермінованого та стохастичного факторного аналізу.
52. Сутність та співвідношення понять "методологія", "методика", "метод".
53. Емпіричні методи дослідження.
54. Методи теоретичного дослідження.
55. Методи, що використовуються на емпіричному і теоретичному рівні дослідження.
56. Методи економічного дослідження.
57. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
58. Загальні правила оформлення результатів наукового дослідження.
59. Форми завершення наукових досліджень у вищих навчальних закладах освіти. Види навчально-наукових та кваліфікаційних робіт студентів.
60. Вимоги до оформлення наукової праці.
61. Композиція роботи. Логічна ув'язка окремих елементів тексту.
62. Однозначність застосовуваної термінології. Пояснення у тексті спірних або нових авторських підходів.
63. Застосування таблиць, графіків, діаграм, картограм, картодіаграм тощо для системного викладення узагальнених фактичних матеріалів.
64. Методика підготовки та оформлення наукових публікацій.
65. Поняття, загальна характеристика та особливості основних навчально-наукових і кваліфікаційних робіт студентів.
66. Вимоги до змісту, структури та технічного оформлення навчально-наукових і кваліфікаційних робіт.
67. Загальні критерії оцінювання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт.
68. Поняття академічної доброчесності.
69. Особливості роботи в наукометричних базах Web of science та Scopus.
70. Прояви академічної нечесності.
71. Поняття плагіату. Види плагіату.
72. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом.
73. Системи перевірки текстів на плагіат Unicheck, Anti-Plagiarism, Advego Plagiat, StrikePlagiarism.com, Plagiarism.org тощо.
74. Кодекси честі. Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.
75. Підготовка доповіді, наочних матеріалів та їх демонстрація у процесі захисту.
76. Послідовність викладення матеріалу наукової доповіді, його пояснення, акцентування на ключових моментах.
77. Завершеність та лаконічність тексту виступу. Його ув'язка з наочними матеріалами та їх демонстрація у процесі захисту.
78. Ораторське мистецтво і культура мови науковця.
79. Проведення наукової дискусії та консультування на усіх етапах наукового дослідження.
80. Впровадження й ефективність результатів наукових досліджень.

1.6.2. Структура екзаменаційного білета (офлайн екзамен)

1. Предмет, сутність та функції науки.
 2. Метод балансового пов'язування у соціально-економічних дослідженнях.
 3. Тестові завдання.
1. За сферами дослідження науки поділяються на:
 - а) теоретичні і емпіричні;

- б) фундаментальні і прикладні;
 - в) природничі, суспільні і технічні;
 - г) вірна відповідь відсутня.
2. До функції науки не належить:
- а) пізнавальна;
 - б) культурно-виховна;
 - в) практична функція;
 - г) вірна відповідь відсутня.
3. Форма масового обговорення й узагальнення наукових, методичних, виробничих питань або вироблення рекомендацій стосовно їх вирішення – це:
- а) конференція;
 - б) наука;
 - в) метод;
 - г) наукова школа.
4. Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом включає:
- а) виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань, контрольних робіт, що містять елементи проблемного пошуку;
 - б) участь студентів у роботі наукових гуртків, творчих секцій, лабораторій;
 - в) підготовка конспектів семінарських занять з питань теоретичного характеру;
 - г) всі відповіді вірні.
5. За способом сприйняття інформацію виділяють:
- а) образно-знакову, сигнальну;
 - б) візуальну, аудіальну, нюхову, смакову, тактильну;
 - в) навчальну, науково-технічну, суспільно-політичну, художньо-естетичну;
 - г) особисту, суспільну, загально-людську.
4. Виконайте практичне завдання по вимогах до оформлення наукових робіт.
- 4.1. Знайдіть помилки в оформленні літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та запишіть їх правильно.
- а) Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Навч. посібник. / В.Д. Базилевич, Л.О. Баластрик. Вид. 2-ге, доп. – К.: Атіка, 2006. – 368 с.
 - б) Поддєрьогін А. М. Податок на додану вартість та його вплив на діяльність суб'єктів підприємництва / Фінанси України. — № 5. 2010. – С. 48-57.
 - в) Башнянин Г.І. Політична економія: Підручник / Г.І. Башнянин, П.Ю. Мазур, В.С. Медведєв. – К.: Ніка-Центр, Ельга, – 526 с., 2000.
 - г) Шматко О. В. Моделі та інформаційні технології управління конкурентоспроможністю промислового підприємства / О. В. Шматко, Н. Г. Фонта // Системи обробки інформації. — № 4. – С. 158–162, 2015.
- 4.2. Запишіть формулу розрахунку валового національного продукту за витратами (ВНПв), якщо відомо, що цей показник рівний сумі споживчих витрат населення для купівлі товарів і послуг (С), валових приватних інвестицій (І), державних витрат (G) та чистого експорту (NX).

1.6.2. Структура екзаменаційного білета (онлайн екзамен)

1. Тестові завдання.
1. Процес мислення, що становить послідовність двох або декількох думок, в результаті яких виводиться нова думка, це –
- а) поняття;
 - б) відчуття;
 - в) висновок;
 - г) сприйняття.
2. Мислення класифікують на:
- а) загальне і часткове;
 - б) зовнішнє і внутрішнє;
 - в) повсякденне і наукове;
 - г) всі відповіді вірні.
3. Форма організації колективної наукової праці робітників під керівництвом лідера, як правило, відомого вченого – це:
- а) розумова праця;
 - б) конференція;
 - в) наукова школа;

- г) вірна відповідь відсутня.
4. Наукове завдання, яке охоплює певну частину наукового дослідження – це:
- тема;
 - концепція;
 - об'єкт дослідження;
 - проблема.
5. Різновид матеріального носія із закріпленою за ним науковою інформацією, яка характеризується певною логічною завершеністю і призначена для її передачі у часі і просторі та використання у суспільній практиці, це:
- інформація;
 - наукова інформація;
 - технічна інформація;
 - науковий документ.
6. За сферами дослідження науки поділяються на:
- теоретичні і емпіричні;
 - фундаментальні і прикладні;
 - природничі, суспільні і технічні;
 - вірна відповідь відсутня.
7. До функції науки не належить:
- пізнавальна;
 - культурно-виховна;
 - практична функція;
 - вірна відповідь відсутня.
8. Форма масового обговорення й узагальнення наукових, методичних, виробничих питань або вироблення рекомендацій стосовно їх вирішення – це:
- конференція;
 - наука;
 - метод;
 - наукова школа.
9. Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом включає:
- виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань, контрольних робіт, що містять елементи проблемного пошуку;
 - участь студентів у роботі наукових гуртків, творчих секцій, лабораторій;
 - підготовка конспектів семінарських занять з питань теоретичного характеру;
 - всі відповіді вірні.
10. За способом сприйняття інформацію виділяють:
- образно-знакову, сигнальну;
 - візуальну, аудіальну, нюхову, смакову, тактильну;
 - навчальну, науково-технічну, суспільно-політичну, художньо-естетичну;
 - особисту, суспільну, загально-людську.
11. Невеликий творчий колектив (10-15 осіб), яким керує досвідчений викладач кафедри, помічником якого є студент – це:
- наукова Рада інституту;
 - науковий гурток;
 - рада студентського науково-творчого товариства факультету;
 - вірна відповідь відсутня.
12. До завдань наукової роботи студентів належать:
- формування наукового світогляду, оволодіння методологією та методами наукового дослідження;
 - надання допомоги студентам у прискореному оволодінні спеціальністю, досягненні високого професіоналізму;
 - розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних завдань;
 - всі відповіді вірні.
13. Розробкою називають:
- цілеспрямований процес перетворення наукової та науково-технічної інформації у форму, придатну для використання в матеріальному виробництві;
 - пошук різних корисних копалин;
 - вивчення явищ, процесів, їх характеристик, зв'язків на підставі розроблених у науці принципів і методів пізнання;
 - нові знання, які отримує суб'єкт у результаті сприйняття і переробки певних відомостей.
14. Науково-дослідну роботу студентів розрізняють:
- у межах навчального плану і поза навчальним процесом;
 - добровільну, примусову та заохочувальну;
 - короткострокову, середньострокову та довгострокову;

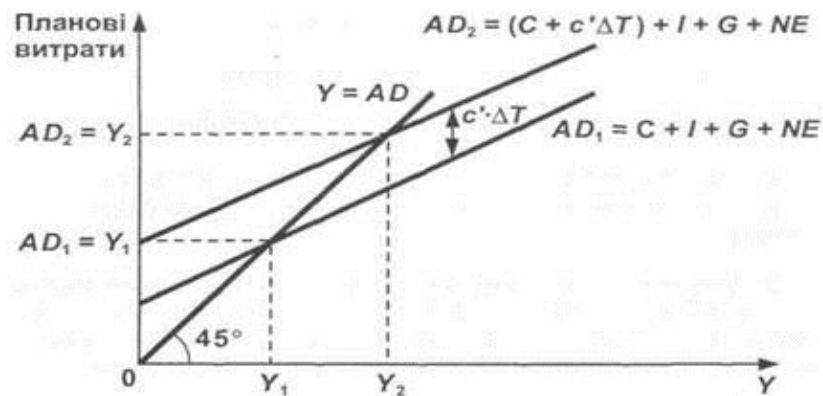
- г) всі відповіді вірні.
15. Науково-дослідна робота студентів у межах навчального плану передбачає:
- виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань, контрольних робіт, що містять елементи проблемного пошуку;
 - участь студентів у роботі наукових гуртків, творчих секцій, лабораторій;
 - підготовка конспектів семінарських занять з питань теоретичного характеру.
 - всі відповіді вірні.
16. Наукова робота для студентів є складовою навчального плану і організовується на основі:
- Закону України про наукову діяльність студентів;
 - Наказу ВНЗ про наукові гуртки;
 - Положення про наукову роботу студентів;
 - всі відповіді вірні.
17. Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом включає:
- виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань, контрольних робіт, що містять елементи проблемного пошуку;
 - участь студентів у роботі наукових гуртків, творчих секцій, лабораторій;
 - підготовка конспектів семінарських занять з питань теоретичного характеру;
 - всі відповіді вірні.
18. Властивість інформації, яка означає що її достатньо для розуміння ситуації та прийняття рішення, це:
- повнота;
 - своєчасність;
 - достовірність;
 - зрозумілість.
19. Залежно від статусу джерела наукові документи розрізняють:
- офіційні та неофіційні;
5. Виконайте практичне завдання по вимогах до оформлення наукових робіт та прикріпіть документ до відповідного завдання в Google формі.
- 5.1. Відформатуйте текст, таблицю, рисунок, формулу згідно чинних вимог до оформлення наукових робіт.
- 5.2. Знайдіть помилки в оформленні літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» та запишіть їх правильно.
- постійні та тимчасові;
 - письмові, статистичні, іконографічні, фонетичні;
 - всі відповіді вірні.
20. Форма організації колективної наукової праці робітників під керівництвом лідера, як правило, відомого вченого – це:
- розумова праця;
 - конференція;
 - наукова школа;
 - вірна відповідь відсутня.
21. До основних психологічних рис діяльності вчених належать:
- працелюбність і багато знання;
 - ділові якості, ерудиція, творчі здібності;
 - ініціативність, наполегливість, наявність інтуїції;
 - всі відповіді вірні.
22. За способом проведення наукові конференції виділяють:
- усні, письмові, комбіновані;
 - традиційні, відео (телеконференції), інтернет-конференції;
 - міністерські, громадські, приватні;
 - всі відповіді вірні.
23. За місцем проведення наукові конференції бувають:
- міжнародні, всеукраїнські;
 - регіональні, обласні, міжвузівські;
 - всі відповіді вірні;
 - вірна відповідь відсутня.
24. Вищим органом організації науки є:
- Кабінет Міністрів України;
 - Національна академія наук України;
 - вищі навчальні заклади;
 - Верховна Рада України.
25. Система узагальнених знань, пояснення тих чи інших сторін дійсності, яка зводить відкриті у певній галузі закони до єдиного об'єднувального початку – це:
- гіпотеза;
 - наукова парадигма;
 - наукова ідея;
 - теорія.

1.2 Мультиплікатор фіскальної політики

Мультиплікатор - коефіцієнт, що показує залежність зміни доходу від зміни інвестицій, використовується для обґрунтування економічної ефективності реалізації цільових програм. Мультиплікатор являє собою числовий коефіцієнт, який показує розміри зростання ВВП при збільшенні розміру інвестицій [10].

Зміна податкових надходжень (T) мультиплікативно впливає на рівноважний рівень доходу (Y). Якщо податкові надходження знижуються на ΔT - це означає, що дохід кінцевого використання зростає на величину ΔT (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Податковий мультиплікатор

Джерело: [11].

Сукупний ефект від зростання (зменшення) податків визначається за формулою:

$$\Delta Y = -m_T * \Delta T, \quad (1.5)$$

де ΔY - зміна доходу;

ΔT - зміна податкових надходжень.

Таблиця 2.3.

Структура доходів Зведеного бюджету України за 2010-2017 роки, %

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Податкові надходження	74,53	83,97	80,94	79,96	80,57	77,86	83,13	81,44
Неподаткові надходження	23,47	15,05	18,16	19,18	17,67	21,49	16,03	15,18
Доходи від операцій з капіталом	0,99	0,58	0,67	0,36	0,44	0,28	0,20	0,22
Офіційні трансферти від урядів зарубіжних країн та міжнародних організацій	0,10	0,13	0,04	0,34	1,18	0,29	0,54	0,16
Цільові фонди	0,88	0,24	0,19	0,19	0,19	0,19	0,10	3,00

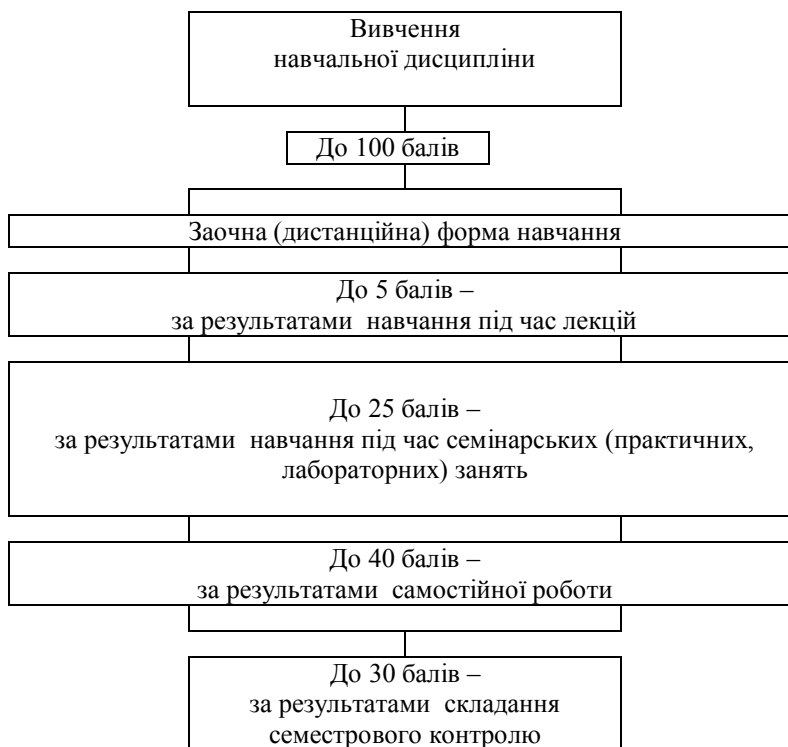
Джерело: [7, с.5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Дулік Т. О. Фіскальна політика в Україні в сучасних умовах та засоби її проведення [Електронний ресурс] / Т. О. Дулік, К. І. Павлова // Науковий погляд: економіка та управління. - 2019. - № 1. - С. 173-186. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2019_1_26
- Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Навч. посібник. / В.Д.Базилевич, Л.О.Баластрик. Вид. 2-ге, доп. – К.: Атіка, 2006. – 368 с.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатком 1 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

З навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» за заочною формою навчання передбачено проведення 6 лекційних занять. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Розподіл балів для лекцій з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень»

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій					
			1	2	3	4	5	6
1.	Заочна	6	0,8	1,7	2,5	3,3	4,2	5,0

2.3. З навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» за заочною формою навчання передбачено проведення 4 семінарських занять.

За результатами семінарського заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

2.4. Обсяг балів за самостійну роботу з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» розподіляється пропорційно за виконання 5 завдань за виконання яких студент може отримати не більше 25 балів.

Індивідуальне завдання виконане за пропонованою темою наукової роботи оцінюються окремо та складає не більше 15 балів. Загалом за виконання самостійної роботи студент заочної форми навчання може одержати максимально 40 балів.

Перерозподіл балів, в межах максимально можливої кількості їх одержання за виконану самостійну роботу, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

**Розподіл балів для самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Основи наукових досліджень»**

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер завдання					Усього балів
		1.	2.	3.	4.	5.	
1.	Максимальна кількість балів за одне завдання контрольної роботи	5	5	5	5	5	25
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання, виконане у вигляді наукової роботи	15					15
	Усього балів						40

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену з навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень», студент заочної форми навчання може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань студентів за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.6 підпункту 4.5.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді в усній та письмовій формі відповідно на питання, практичного завдання і тестові завдання екзаменаційного білета, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Розподіл балів для семестрового контролю з навчальної дисципліни
«Основи наукових досліджень»**

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань екзаменаційного білета / кількість балів				Разом балів
		1	2	3	4	
Екзамен офлайн						
1.	Максимальна кількість балів за усну відповідь на кожне питання залікового білета	7,5	7,5	-	-	15,0
2.	Максимальна кількість балів за письмову відповідь на тестові завдання	-	-	5,0	-	5,0
3.	Максимальна кількість балів за виконання практичного завдання	-	-	-	10,0	10,0
	<i>Усього балів (Екзамен офлайн)</i>	7,5	7,5	5,0	10,0	30,0
Екзамен онлайн						
1.	Максимальна кількість балів за відповідь на тестові завдання	25,0	-	-	-	25,0
2.	Максимальна кількість балів за виконання практичного завдання	-	5,0	-	-	5,0
	<i>Усього балів (Екзамен онлайн)</i>	25,0	5,0	-	-	30,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Білан І. І., Гороховатська М. Я., Левіна Д. А., Чернишев Л. І. Пошук ефективних способів співробітництва науки і виробництва. *Вісник Національної академії наук України*. 2016. № 3. С. 81-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2016_3_14
2. Блажевич Н. О. Передумови виникнення і розвиток наукознавства у світі та Радянському Союзі. *Гілея: науковий вісник*. 2016.- Вип. 114.- С. 110-116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_114_30.
3. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: Кондор, 2003. 192 с.
5. Мигаль В. Д. Теорія і методи наукової творчості: навч. посіб. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. 424 с.
6. Мокін, Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
7. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
8. Стеченко Д. М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підруч., затвердж. МОНУ, 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 317 с.
9. Про документи про освіту та вчені звання: Постанова КМУ від 12.11.1997 р. № 1260 Кабінет Міністрів України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1260-97-п>.
10. Про затвердження Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади: Наказ МОНмолодьспорт України від 13.12.2012 р. № 1410. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. Законодавство України. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z2207-12>.

Тема 2

1. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 224 с.
2. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: Кондор, 2003. 192 с.
4. Мигаль В. Д. Теорія і методи наукової творчості: навч. посіб. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. 424 с.
5. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
6. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
7. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень: підручник. Чернівці: Рута, 2008. 456 с.
8. Стеченко Д. М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підруч., затвердж. МОНУ, 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 317 с.
9. Шейко В. М. Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. К.: Знання-Прес, 2003. 295 с.
10. Наукові дослідження в галузі державного управління: навч. посіб. авт.-упоряд.: О. Ю. Оболенський, М. К. Орлатий, Ю. П. Сурмін та ін. К.: НАДУ, 2008. 224 с.

Тема 3

1. Волков В.П., Подригало М.А., Кравченко О.П., Міщенко В.М., Мармур І.А.. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Х., 2009. 352с.

2. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 224 с.
3. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: Кондор, 2003. 192 с.
5. Мигаль В. Д. Теорія і методи наукової творчості: навч. посіб. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. 424 с.
6. Мокін, Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
7. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
8. Пащенко В.М. Методологія та методи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2009. 211 с.
9. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2011. 76 с.
10. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень: підручник. Чернівці: Рута, 2008. 456 с.
11. Стеченко Д. М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підруч., затвердж. МОНУ, 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 317 с.
12. Шейко В. М. Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. К.: Знання-Прес, 2003. 295 с.
13. Доценко І. О. Зміст і структура науково-дослідної роботи студентів. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2013. Вип. 38. С. 15-19.

Тема 4

1. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки: Структура і правила оформлення. Введ. 23.02.95. - К.: Держстандарт України, 1995. 38 с.
2. ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. Введ. 01.07.98. К.: Держстандарт України, 1998. 16 с.
3. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті. Бюлетень ВАК України. 2008. №3. С. 9-14.
4. Про науково-технічну інформацію: Закон України №3323-ХІІ від 25.06.93 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.
5. Зозуля С. Бібліотечно-інформаційна сфера України: сучасний стан. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 1. С. 22-26. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2016_1_7
6. Тріщук О. Дослідження систематизації інформації: актуально, ґрунтовно, перспективно. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 2. С. 15. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2016_2_6.
7. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. К.: УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
8. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»). Бюлетень ВАК України. К., 2011. № 9/10. С. 2–10.
9. Соловяненко Д. Політика індексації видань у наукометричних базах даних Web of Science та SciVerse Scopus. *Бібліотечний вісник*. 2012. № 1. С. 6-21. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2012_1_2

10. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
11. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: Кондор, 2003. 192 с.
12. Мигаль В. Д. Теорія і методи наукової творчості: навч. посіб. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. 424 с.
13. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
14. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
15. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень: підручник. Чернівці: Рута, 2008. 456 с.

Тема 5

1. Волков В.П., Подригало М.А., Кравченко О.П., Міщенко В.М., Мармур І.А. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Х., 2009. 352с.
2. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: Кондор, 2003. 192 с.
4. Мигаль В. Д. Теорія і методи наукової творчості: навч. посіб. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. 424 с.
5. Мокін, Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
6. Пащенко В.М. Методологія та методи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Пащенко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — Ніжин : Аспект-Поліграф, 2009. — 211 с.
7. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» / І. М. Рассоха; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. — Х.: ХНАМГ, 2011. — 76 с.
8. Стеченко Д. М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підруч., затвердж. МОНУ, 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 317 с.
9. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. — К.: Знання-Прес, 2003 — 295 с.
10. Гетманцева Н.Д. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. для магістер. прогр. "Менеджмент корпорацій (АТ)" та "Менеджмент малого бізнесу". ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". К. : КНЕУ, 2009. 516 с.
11. Килимчук А. Особливості використання методу регресійного аналізу в дослідженні спеціальних економічних зон Китаю. *Економічна та соціальна географія*. 2016. Вип. 75. С. 69-73.

Тема 6

1. Академічна доброчесність. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://naqa.gov.ua/>
2. Академічна доброчесність. Сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. URL : <http://univer.km.ua/page.php?pid=188>.
3. Батечко Н., Дурдас А. Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2019. Вип. 3. С. 88-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2019_3_15
4. Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей. *Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник*. 2014. № 1 (1). С. 37–43.
5. Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. URL: http://univer.km.ua/doc/Kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti.pdf

6. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
7. Мокін, Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
8. Недогібченко Є. Г. Академічна доброчесність: складові елементи. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2017. № 6. С. 13-21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpriv_2017_6_3
9. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
10. Слободянюк О. М. Роль науково-педагогічного колективу у формуванні культури академічної доброчесності студентів. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2018. № 6. С. 134-139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2018_6_18
11. Тицька Я. О. Академічна доброчесність як елемент системи забезпечення якості освіти. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2018. Вип. 34. С. 4-7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2018_34_3
12. Тодорова І. Компоненти академічної доброчесності студентів та умови її формування. *Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки*. 2019. Вип. 24. С. 199-205. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2019_24_44
13. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 320 с.
14. Чуканова С. Дотримання норм академічної доброчесності у процесі управління дослідницькими даними: зарубіжна практика. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2018. Вип. 2. С. 52-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujlis_2018_2_6

Тема 7

1. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 224 с.
2. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: Кондор, 2003. 192 с.
4. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
5. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень: підручник. Чернівці: Рута, 2008. 456 с.
6. Доценко І. О. Зміст і структура науково-дослідної роботи студентів. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2013. Вип. 38. С. 15-19.
7. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті. *Бюлетень ВАК України*. 2008. №3. С. 9-14.

Тема 8

1. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 224 с.
2. Коваленко С.М. Сучасна риторика: навч.-практ. посіб. Т. : Мандрівець, 2007. 184с.
3. Асєєв Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування. *Бібліотечний вісник*. 2016. № 2. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_2_3
4. Шевченко В. Психологічні особливості впливу ситуативної тривожності на ефективність публічного виступу. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки*. 2016. № 1. С. 229-235. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2016_1_42

5. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: Кондор, 2003. 192 с.
7. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL : <http://www.me.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : www.minfin.gov.ua.
6. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://naqa.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>.

Розробник навчально-методичних матеріалів:

Викладач дисципліни:

доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування,
к.е.н.

_____ Тетяна САМАРІЧЕВА

28 вересня 2020 року

Схвалено кафедрою менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування 29 вересня 2020 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри _____ Віктор СИНЧАК

29 вересня 2020 року

Декан факультету управління та економіки

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

21 жовтня 2020 року

Погоджено методичною радою університету 22 жовтня 2020 року, протокол № 2.

Голова методичної ради _____ Ірина КОВТУН

22 жовтня 2020 року

Обліковий обсяг – 1,7 ум.др.арк.